

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์

A model for Cultural Tourism Management in Nakhonchaiburin

กนกเกล้า แก้วกล้า¹วาร์ชต์ มัธยมบุรุษ²ละเอียด ศิลาน้อย³สันติธร ภูริภักดี⁴

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์ และ 3) การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์ โดยดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธีเป็นรูปแบบผสมผสานทั้งการวิจัยด้วยวิธีเชิงปริมาณโดยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและการวิจัยเชิงคุณภาพที่ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยว จำนวน 18 ท่าน

คำสำคัญ : การท่องเที่ยว, พังประสงค์, นครชัยบุรีรินทร์

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์อย่างยั่งยืนประกอบด้วย (1) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (2) ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว (3) ด้านการประชาสัมพันธ์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว (4) ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (5) ด้านความปลอดภัย (6) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ (7) ด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่จะนำไปประยุกต์ใช้ต้องมีการพิจารณาให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมทั้งสอดคล้องกับสถานการณ์ในขณะนั้นเพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการทำประโยชน์ให้กับประชาชน สังคมและประเทศชาติ ต่อไป

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยพะเยา

² อาจารย์ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยพะเยา

³ อาจารย์ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยพะเยา

⁴ อาจารย์ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยพะเยา

ABSTRACT

The study on 1) To study the potential of cultural tourism of the city of Nakhon Chai Burin 2) To study the travel habits of tourists culture Nakhon Chai Burin and 3) To develop a model for managing cultural tourism of the city of Nakhon Chai Burin. Research was carried out by a mixed model approach combines both quantitative research methods. The sample population and tourists Leisure-oriented culture of the city of Nakhon Chai Burin 400 instruments used in research, including surveys and qualitative research interviewing depth with an expert group of 18 persons.

Key words : Tourism, Management, Nakhonchaiburin

The results showed that the pattern of tourism management of Nakhon Chai Burin sustainability include: (1) access to sites (2) the value of tourism (3) the promotion of tourism (4) underscores the scalability of the area (5) Security (6) the facilities and (7) the availability of the community towards tourism. The relevant parties to apply to be considered for the purposes and goals set. As well as in line with the situation at that time, to achieve the most productive. To serve the public Society and the Nation

บทนำ

องค์การท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: WTO) คาดการณ์ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโลกในปี พ.ศ. 2559 จะมีนักท่องเที่ยวถึง 1,561 ล้านคน โดยมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.15 ต่อปี และจำนวนนักท่องเที่ยวที่มายังภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกจะมีถึง 397 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2563 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6.55 ต่อปี การท่องเที่ยวของไทยมีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 5.7 ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวของการท่องเที่ยวโลก (4.2%) (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558) ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศขยายเพิ่มขึ้นจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย ทำให้เกิดความสะดวกในการเดินทาง การติดต่อสื่อสาร มีความปลอดภัยสูง (กิตติศักดิ์สมสุข, 2554 : 65)

ในปัจจุบันกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาของประเทศไทยได้นำหลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 มาใช้เน้นกรอบแนวคิดในการพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นนโยบายหลักด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในรูปแบบใหม่โดยจัดการตามทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของท้องถิ่นและให้มีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวกระตุ้นรายได้ ให้ประชาชนมี

รายได้และลดจำนวนคนว่างงานมากขึ้น ซึ่ง สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2559 : 71) มีข้อมูลที่แสดงว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยว 29,881,091 คน ในปี 2558 (กรมการท่องเที่ยว, 2559) สร้างรายได้ 2.23 ล้านล้านบาท (ฐานเศรษฐกิจ, 2559) และคาดว่า ในปี พ.ศ. 2563 จำนวนนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ 60-65 ปี) เพิ่มขึ้นเป็นสามเท่าของปัจจุบันจากประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ญี่ปุ่น เยอรมัน ฝรั่งเศส อังกฤษ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการการท่องเที่ยวตามภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ เช่น การท่องเที่ยวแบบพำนักรีสอร์ท การท่องเที่ยวแบบเชิงวัฒนธรรม เป็นต้น

ประเทศไทย เป็นชาติที่มีมรดกทางวัฒนธรรมอันแสดงถึงเอกลักษณ์ ศักดิ์ศรี และความเจริญรุ่งเรืองมาอย่างยาวนาน (เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์, 2554: 11) และพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ล้วนใส่พระราชหฤทัยในการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติโดยกระทรวงวัฒนธรรม ได้มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติภารกิจตามนโยบายยุทธศาสตร์ 4 ประการได้แก่ 1) รักษาสืบทอดวัฒนธรรมของชาติและความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างมั่นคง 2) สร้างค่านิยม จิตสำนึกและภูมิปัญญา

ไทย 3) นำทุนทางวัฒนธรรมไทยของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และ 4) บริหารจัดการองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม การนำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ซึ่งถือเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่จะนำมาสร้างคุณค่าก่อให้เกิดรายได้ด้วยกระบวนการจัดการและรูปแบบการนำเสนอบริการด้านการท่องเที่ยว

“นครชัยบุรีรินทร์” เป็นพื้นที่การท่องเที่ยวของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างประกอบด้วยจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ที่ได้ร่วมมือกันจับกลุ่มดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้นโยบายความคิดเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งของภูมิปัญญาชาวบ้านที่ถูกถ่ายทอดกันมา ส่งเสริมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นในด้านเศรษฐกิจและสังคม และที่สำคัญที่สุดคือให้ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งที่ตนเองมีอยู่จากมนต์เสน่ห์แห่งนครชัยบุรีรินทร์ ให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบยั่งยืน ทั้งด้านประวัติศาสตร์ อารยธรรม แหล่งโบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวสวยงาม แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และประเพณีวัฒนธรรมที่มีเสน่ห์จากการเป็นของแท้และดั้งเดิม (สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1, 2555 : 37)

โดยวิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ คือ **“ประตูอีสานสู่สากล”** เพราะถือว่าเป็นจังหวัดที่เชื่อมระหว่างภาคกลางและภาคอีสานเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้านได้ เช่น ราชอาณาจักรกัมพูชาและ สปป.ลาว เป็นต้น ที่สำคัญคือความได้เปรียบในด้านพื้นที่ ประกอบกับการมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีศักยภาพเหมาะสมมีสิ่งอำนวยความสะดวก และมีจำนวนนักท่องเที่ยว 9.1 ล้านคนที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี แต่ที่เดินทางเข้ามามากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ยังเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย (สำนักงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง, 2559)

ดังนั้นจึงเป็นโอกาสดีในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัด **“นครชัยบุรีรินทร์”** และจะได้มีโอกาสในการรักษามรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ให้คนรุ่นหลังจากความโดดเด่นและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัด **“นครชัยบุรีรินทร์”** และความสำคัญของการท่องเที่ยวตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว สำหรับปัญหาในการพัฒนาขณะนี้มาจากการตลาดและประชาสัมพันธ์ เส้นทางท่องเที่ยวยังไม่เป็นที่แพร่หลายและรู้จักมากนัก ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ทราบความเป็นมา

เส้นทางคมนาคม ที่พัก แหล่งท่องเที่ยว ไม่รู้จักอารยธรรมขอม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจและสัมผัสวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณีอันดีงาม เป็นต้น (เฉลิมชัยโชคชัยพัฒน์, 2554 : 38)

ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่ดี จะทำให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเยี่ยมชมและเกิดความประทับใจ อยากกลับมาเที่ยวซ้ำอีก (บุญเลิศจิตตั้งวัฒนา, 2552 : 17) ประกอบกับในอนาคตกลุ่มผู้สูงอายุจะเพิ่มมากขึ้น จึงถือว่าเป็นโอกาสสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุดังกล่าว ที่เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนและจะเป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์อีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา **“รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์”** อันเป็นการนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เกิดจากความคิดของทุกภาคส่วนนำไปสู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่ผลประโยชน์และเกิดเป็นรายได้ให้แก่ผู้ที่มีส่วนได้เสียและชุมชน ได้อย่างยั่งยืน ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์
3. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธีเป็นรูปแบบผสมผสานทั้งการวิจัยด้วยวิธีเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยที่ใช้เพื่ออธิบายคุณลักษณะส่วนบุคคลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและนำผลที่ได้มาสร้างเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์ โดยเลือกพื้นที่วิจัย ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์และสุรินทร์ ซึ่งจากสถิติจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาตินิยมเดินทางมาเยือนอย่างต่อเนื่องและเติบโตขึ้นทุกปี มีทรัพยากรหลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางด้าน ศิลปวัฒนธรรมและ

เทศกาลงานประเพณีที่หลากหลายและมีชื่อเสียงซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละจังหวัด

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยว ที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรัมย์ จากฐานข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมาชัยภูมิ บุรีรัมย์และสุรินทร์ในปี พ.ศ.2558 มีจำนวนทั้งสิ้น 9.1 ล้านคน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยว ที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรัมย์ โดยใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณด้วยสูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากการคำนวณทำให้ได้จำนวนทั้งสิ้น = 399.99 คน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ซึ่งจะทำให้การสุ่มจำนวนตาม ใ้ตัวค่าของแต่ละจังหวัดประกอบด้วย 1) นครราชสีมา 263 คน 2) ชัยภูมิ 40 คน 3) บุรีรัมย์ 48 คนและ 4) สุรินทร์ 49 คน สำหรับการสุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการคัดเลือกแบบตามสะดวก (Convenience Selection) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมครบตามเป้าหมาย แล้วนำมาทำการประมวลผลในขั้นตอนต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรัมย์ เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ การมีส่วนร่วม ทักษะคติ ความพึงพอใจ ความต้องการในการใช้บริการของนักท่องเที่ยวและค้นหาข้อเสนอแนะในการพัฒนาสินค้าและบริการให้ตรงกับความต้องการจะประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ของนักท่องเที่ยวได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ เชื้อชาติ รายได้ ระดับการศึกษาและอาชีพ ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแผนและรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว ประกอบด้วยแผนการเดินทาง จุดประสงค์ ระยะเวลาพำนักงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จุดแข็งด้านภาพลักษณ์ของนครชัยบุรีรัมย์ที่ทำให้เลือกตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวและส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรัมย์ ได้แก่ การรับรู้เรื่องการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว ทักษะคติความพึงพอใจในด้านต่างๆ เช่น ราคา คุณภาพการบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพภูมิทัศน์และลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว การเผยแพร่ข้อมูล การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ การเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยว ความต้องการและความคาดหวังต่อแหล่งท่องเที่ยวและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) ของกลุ่มตัวอย่าง ผลของระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประชากร โดยใช้สถิติ T-Test และ F-Test หรือ One-Way ANOVA

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์มากขึ้นโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนามแบบมีส่วนร่วมและการสังเกต เพื่อสนับสนุนความสมบูรณ์ของผลการวิจัยและนำผลที่ได้ไปใช้ในการทำการสรุปผลการวิจัยต่อไป

1. เครื่องมือในการวิจัยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ถึงเครื่องมือที่มีความเหมาะสมในกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้แนวทางของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์ โดยใช้ข้อคำถามเชิงลึกในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องโดยการสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครอบคลุมและเชื่อถือได้เป็นคำถามแบบกึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้นจะช่วยให้ผู้สัมภาษณ์สามารถซักถามได้อย่างละเอียด ถูกต้องและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษา มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้างโดยจะเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถแสดงความคิดเห็นหรือทรรศนะได้อย่างหลากหลายในทุกแง่มุมหรือรายละเอียดปลีกย่อยที่สำคัญ อันทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลายในมิติต่างๆและข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติที่มีทั้งมิติของความลึกและความกว้างในเรื่องที่ดำเนินกระบวนการวิจัยนั้น

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน จำนวน 18 ท่าน ประกอบด้วย กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ 4 จังหวัดและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้แก่ 1) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยส่วนกลาง 2) ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยว 3) นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองจังหวัด 4) หัวหน้าสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 5) นายกสมาคมท่องเที่ยว 6) นายกสมาคมค้าปลีกจังหวัด และ 7) นายกหอการค้าจังหวัดโดยใช้การเลือกจากการกำหนดคุณสมบัติสำคัญคือต้องมีความรู้ ประสบการณ์ตรงวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามกรอบแนวคิดทฤษฎี

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์สรุปด้วยวิธีการจัดกลุ่ม/ หมวดย่อยแล้วนำเสนอในลักษณะของการบรรยายเชิงพรรณนา โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์ มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างข้อสรุป เมื่อได้น้ำหนักของตัวแปรต่างๆทั้งหมดแล้ว นำตัวแปรที่ได้มาเรียงเพื่อพิจารณาว่า ตัวแปรที่ได้กับตัวแปรที่ตั้งไว้เดิมว่าตัวแปรที่ตั้งไว้ถูกต้อง สามารถนำมาอธิบายได้ และตัวแปรที่เพิ่มมาใหม่ก็เป็นสิ่งที่ค้นพบใหม่ นำมาเรียงและใส่น้ำหนักความสำคัญ พร้อมทั้งพิจารณาว่าถ้าตัวแปรใดมีน้ำหนักความสำคัญน้อยก็ควรตัดออกไป เพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์ ต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล และเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยต่างๆ ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรัมย์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์แบบ t-test และการวิเคราะห์ความแตกต่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติวิเคราะห์แบบ F-test หรือ ANOVA เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้จากการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน สำหรับการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมมาทำการประมวลผล ผู้วิจัยใช้การใช้เทคนิคการสุ่มตามสะดวก (Convenient sampling)

จากตาราง 1 พบว่า ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยว

ตารางที่ 1 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความคิดเห็นของตัวแปรต่าง ๆ

ลำดับ	ตัวแปร	($\bar{X}$)	SD	ระดับ	อันดับ
1	ด้านความปลอดภัย	3.87	0.73	มาก	5
2	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.85	0.62	มาก	6
3	ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.95	0.68	มาก	1
4	ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่	3.88	0.72	มาก	4
5	ด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว	3.81	0.73	มาก	7
6	ด้านการประชาสัมพันธ์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	3.91	0.71	มาก	3
7	ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	3.94	0.60	มาก	2

ของตัวแปรต่าง ๆ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้

- (1) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 อยู่ในระดับมาก
- (2) ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 อยู่ในระดับมาก
- (3) ด้านการประชาสัมพันธ์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 อยู่ในระดับมาก
- (4) ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 อยู่ในระดับมาก
- (5) ด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 อยู่ในระดับมาก
- (6) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับมาก
- (7) ด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัย

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์อย่างยั่งยืน

จากการวิเคราะห์ผลของทั้ง 2 ขั้นตอน ผู้วิจัยได้พัฒนาเป็นรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์แสดงดังภาพที่ 1

จากภาพที่ 1 มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

จากการวิจัยเชิงปริมาณด้านความปลอดภัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 อยู่ในระดับมาก โดย ด้านที่มากที่สุดได้แก่ การพัฒนาเพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับการบูรณาการพื้นที่ ได้ร่วมในการปกป้องภัยที่จะเกิดขึ้นและสอดส่องดูแลในการบูรณาการพื้นที่เขตนครชัยบุรีรัมย์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.96 รองลงมา คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น มีการพัฒนาให้มีความปลอดภัย จากการสร้างถนน ไฟฟ้า ประปา ระบบการสื่อสาร เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.91 และน้อยที่สุด คือ ด้านการควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมโดยมีความรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นได้ข้อสรุปเชิงนโยบายที่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์อย่างยั่งยืนประกอบด้วย

1. ควรมีสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยว เช่น แผ่นพับ แผนที่ สำหรับนักท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและจำนวนเพียงพอ เพื่อลดระยะทางในการเดินทางท่องเที่ยวมาท่องเที่ยว

ของนครชัยบุรีรัมย์และช่วยการเดินทางของนักท่องเที่ยวให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น

2. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสแหล่งท่องเที่ยวและสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆจนทำให้เกิดการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น

3. การพัฒนาเส้นทางคมนาคมในการเข้าถึงแหล่งมีความสะดวกการจัดป้ายบอกทิศทางและป้ายบอกสื่อความหมายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ให้เข้าถึงได้ง่ายขึ้น

4. ใช้เทคโนโลยีจากโทรศัพท์มือถือซึ่งมีโปรแกรม GPS ที่สามารถบอกระยะทางและระยะเวลาในการเดินทางได้โดยละเอียด เพียงแค่ค้นหาข้อมูลจากการใช้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และ Smartphone จะบอกตำแหน่งของสถานที่ปลายทาง รวมถึงใช้เส้นทางเพื่อไปยังสถานที่นั้น ๆ ติดตาม และค้นหาพิกัดเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง

2. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 โดยด้านที่มากที่สุดได้แก่การมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ ในการเดินทางท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.96 รองลงมา คือ การท่องเที่ยวทำให้มีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้สะดวกและครอบคลุมทุกพื้นที่และเป็นการช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรงมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.91 และน้อยที่สุด คือการให้บริการในการเดินทางท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์ มีการบริหารจัดการที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นได้ข้อสรุปเชิงนโยบายที่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์อย่างยั่งยืนประกอบด้วย

1. มีการพัฒนาแบบบูรณาการเพื่อสร้างความประทับใจ ในเรื่องมรดก เทศกาล สถานที่พักผ่อน ภัตตาคาร ร้านอาหาร การบริการสินค้าของที่ระลึก การบันเทิงและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของทัศนียภาพ ที่มีความร่มรื่นสะอาดเป็นระเบียบเหมาะสมกับความเป็นภูมิทัศน์โดยรอบนครชัยบุรีรัมย์

2. เพื่อสื่อสารเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี ให้เกิดความภาคภูมิใจเพื่อสร้างความประทับใจในสถานที่ อาคาร สิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ศิลปกรรม สถาปัตยกรรมและวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

3. การพัฒนาแบบบูรณาการ ในการสร้างสรรค์กิจกรรมเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ความเป็นไทย ที่ตกทอดมาถึงปัจจุบันจนได้รับการยกย่องให้เป็น

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

4. การพัฒนาการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการเพื่อสร้างความประทับใจ ในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกร้านค้าจำหน่ายอาหารเครื่องดื่มและของที่ระลึกบริเวณโดยรอบนครชัยบุรีรินทร์แก่นักท่องเที่ยวที่มีอย่างเพียงพอรวมทั้งมีระบบจราจรที่เอื้ออำนวยแก่นักท่องเที่ยวและมีการจัดห้องสุขาที่ดูแลความสะอาดปราศจากกลิ่นเหม็น

3. ด้านการประชาสัมพันธ์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการประชาสัมพันธ์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวซึ่งปัจจัยในทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 3.95 โดยด้านที่มากที่สุดได้แก่ ควรมีสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยว เช่น แผ่นพับ แผนที่ สำหรับนักท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและจำนวนเพียงพอ ด้วยค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมา คือ สภาพอากาศ รวมถึงฤดูกาลส่งผลกระทบต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว ด้วยค่าเฉลี่ย 4.04 และและน้อยที่สุด คือ การพัฒนา ในเรื่องเกี่ยวกับเส้นทางคมนาคมในการเข้าถึงแหล่งมีความสะดวกการจัดป้ายบอกทิศทางและป้ายบอกสื่อความหมายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ด้วยค่าเฉลี่ย 3.86 สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นได้ข้อสรุปเชิงนโยบายที่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้านการประชาสัมพันธ์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์อย่างยั่งยืนประกอบด้วย

1. มีการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ในเรื่องการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์ ในทุกสื่อที่สำคัญ ทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์และทางเว็บไซต์ของหน่วยราชการต่างๆ และการฝากข่าวในเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยวและเว็บไซต์อื่นๆ

2. พัฒนาข่าวสารที่สนับสนุนการท่องเที่ยวนครชัยบุรีรินทร์จากเพื่อน/เพื่อนร่วมงานญาติ/พี่น้อง/ครอบครัว แบบปากต่อปาก ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ

3. สร้างพันธมิตรด้านการสื่อสารการตลาดโดยขอความร่วมมือในการจัดทำสื่อโฆษณาหลายประเภทที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ในวงกว้างมากขึ้น ทั้งในและต่างประเทศพัฒนาข่าวสารที่สนับสนุนการท่องเที่ยวนครชัยบุรีรินทร์ จากเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเช่น ททท. หรือ จังหวัด เป็นต้น ผ่านทางสื่อทุกชนิดที่มาจากความร่วมมือของฝ่ายต่างๆ ร่วมกัน

4. การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อสร้างศักยภาพในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยจัดกิจกรรมหรือเส้นทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยว นครชัยบุรีรินทร์เชื่อมต่อกับประเทศในกลุ่มอาเซียน

4. ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่

ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ด้วยค่าเฉลี่ย 3.88 ซึ่งปัจจัยในทุกด้าน โดยด้านที่มากที่สุดได้แก่ การพัฒนาเครือข่ายของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของนครชัยบุรีรินทร์ ด้วยค่าเฉลี่ย 4.03 รองลงมา คือ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนเช่นงานเทศกาลต่างๆในชุมชนที่หลากหลาย ด้วยค่าเฉลี่ย 3.96 และและน้อยที่สุด คือมีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ โทรทัศน์ดาวเทียม เพื่อช่วยให้ได้เห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของนครชัยบุรีรินทร์ ด้วยค่าเฉลี่ย 3.75สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นได้ข้อสรุปเชิงนโยบายที่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ของนครชัยบุรีรินทร์อย่างยั่งยืนประกอบด้วย

1. พัฒนาเครือข่ายของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของนครชัยบุรีรินทร์ โดยส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในชุมชนเช่นงานเทศกาลต่างๆ ที่หลากหลาย

2. ควรมีการประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์ และการสำรวจและเก็บข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการและอำนวยความสะดวกในการจัดการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์

3. ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่มีการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

4. ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนและองค์กรชุมชน ในการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรจากแหล่งท่องเที่ยวและควรจัดการองค์การหลายองค์การโดยให้ความสำคัญเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในการดำเนินการกลยุทธ์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจระดับท้องถิ่นอันจะนำไปสู่ความสำเร็จ

5. ด้านความปลอดภัย

ด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 3.81 โดยด้านที่มากที่สุดได้แก่ การพัฒนาเพื่อให้การต้อนรับที่ดีจากประชาชนในชุมชนบริเวณโดยรอบของนครชัยบุรีรินทร์ ด้วยค่าเฉลี่ย 3.98 รองลงมา คือการพัฒนาเพื่อให้มีการตั้งกฎกติกาในการจัดการและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการในการบริหารจัดการท่องเที่ยวบริเวณนครชัยบุรีรินทร์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ด้วยค่าเฉลี่ย 3.92 และและน้อยที่สุด คือ การพัฒนาเพื่อให้เกิดการพัฒนาภูมิทัศน์

ในชุมชนให้สวยงามสะอาดน่ามอง เพราะการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งที่น่าความเจริญมาสู่ชุมชน ด้วยค่าเฉลี่ย 3.71 สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นได้ข้อสรุปเชิงนโยบายที่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนครชัยบุรีรัมย์อย่างยั่งยืนประกอบด้วย

1. การพัฒนาเพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับการบุกรุกพื้นที่ ได้ร่วมในการปกป้องภัยที่จะเกิดขึ้นและสอดส่องดูแลในการบุกรุกพื้นที่เขตนครชัยบุรีรัมย์

2. การจัดสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น มีการพัฒนาให้มีความปลอดภัย จากการสร้างถนน ไฟฟ้า ประปา ระบบการสื่อสาร ที่มีคุณภาพ เป็นต้น

3. การพัฒนาระบบการให้ความคุ้มครอง รักษาความปลอดภัย ในการมาท่องเที่ยว โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

4. การควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมโดยมีความรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว โดยให้

5. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และประชาชน ควรมีส่วนร่วม ในการจัดระเบียบพื้นที่ต่างๆ เช่น การจัดพื้นที่ร้านค้า จำหน่ายของที่ระลึก จุดพักผ่อน เป็นต้น รวมทั้ง โดยให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยให้ข้อมูลการป้องกันภัยต่างๆ โดยให้ความสำคัญในการรับฟังข้อมูลจากภัยที่เกิดขึ้น

6. ด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด

ด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 โดยด้านที่มากที่สุดมากที่สุดได้แก่ การมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ ในการเดินทางท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 รองลงมา คือ การท่องเที่ยวทำให้มีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้สะดวกและครอบคลุมทุกพื้นที่และเป็นการช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรงมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.91 และและน้อยที่สุด คือ การให้บริการในการเดินทางท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์ มีการบริหารจัดการที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นได้ข้อสรุปเชิงนโยบายที่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด ของนครชัยบุรีรัมย์อย่างยั่งยืนประกอบด้วย

1. มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ ในการเดินทางท่องเที่ยวให้มีการบริหารจัดการที่ดีโดยการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้สะดวกและครอบคลุมทุกพื้นที่และเป็นการช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง

2. ภาครัฐและเอกชน ควรเพิ่มงบประมาณ ในการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ โทรศัพท์มือถือ โทรทัศน์ดาวเทียมและอินเทอร์เน็ต

เพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยว

3. การที่แหล่งท่องเที่ยวนครชัยบุรีรัมย์ จะเจริญเติบโตได้นั้น ภาครัฐต้องมีความสามารถในการประยุกต์เอาเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการติดต่อสื่อสารที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมในหน่วยงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7. ด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว

ด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 3.81 โดยด้านที่มากที่สุดมากที่สุดได้แก่ การพัฒนาเพื่อให้การต้อนรับที่ดีจากประชาชนในชุมชนบริเวณโดยรอบของนครชัยบุรีรัมย์ ด้วยค่าเฉลี่ย 3.98 รองลงมา คือ การพัฒนาเพื่อให้มีการตั้งกฎกติกาในการจัดการและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการในการบริหารจัดการท่องเที่ยวบริเวณนครชัยบุรีรัมย์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ด้วยค่าเฉลี่ย 3.92 และและน้อยที่สุด คือ การพัฒนาเพื่อให้เกิดการพัฒนาภูมิทัศน์ในชุมชนให้สวยงามสะอาดน่ามอง เพราะการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งที่น่าความเจริญมาสู่ชุมชน ด้วยค่าเฉลี่ย 3.71 สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นได้ข้อสรุปเชิงนโยบายที่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว ของนครชัยบุรีรัมย์อย่างยั่งยืนประกอบด้วย

1. การพัฒนาเพื่อให้การต้อนรับที่ดีจากประชาชนในชุมชนบริเวณโดยรอบของนครชัยบุรีรัมย์ โดยมีการจัดการและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการในการบริหารจัดการท่องเที่ยวบริเวณนครชัยบุรีรัมย์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

2. การพัฒนาเพื่อให้ทุกฝ่ายมีการตัดสินใจกำหนดแผนงานหรือโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเลือกกิจกรรมร่วมกัน และให้มีการร่วมกำหนดคัดเลือกบุคลากรในการปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยวและวางกฎระเบียบของกิจกรรมต่างๆ

3. การพัฒนาเพื่อให้ทุกฝ่ายมีการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุหรืออุปกรณ์ต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์ เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวได้รับการดูแลจากชุมชนอย่างเพียงพอและกระตุ้นให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม

4. ภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องทุกแห่ง ควรมีการนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้ในการสร้างความเข้าใจในการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการส่งเสริมที่ไม่เหมาะสม ไม่ทำลายแหล่งท่องเที่ยวโดยไม่รู้ตัวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

บทสรุปผล

จากการศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์ มีประเด็นที่น่าสนใจจากการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกิจกรรมประกอบการท่องเที่ยวอันเป็นปัจจัยที่จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีสีสันและมีศักยภาพดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วย เช่น สิ่งก่อสร้างโบราณสถาน ประเพณีวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาที่มีการปฏิบัติที่สืบทอดมายาวนาน ที่มีลักษณะโครงสร้างต่าง ๆ สะท้อนถึงอดีต เช่น งานทางสถาปัตยกรรมผลงานที่เป็นอนุสรณ์ในเชิงจิตรกรรมหรือประติมากรรมเป็นหลักฐานทางโบราณคดี ที่มีคุณค่า และความสำคัญในระดับสากลในทางประวัติศาสตร์ศิลปะ หรือวิทยาศาสตร์ อาจเป็นกลุ่มอาคารที่มีความกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรือลักษณะทางภูมิสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าหรือความสำคัญในระดับสากลทางประวัติศาสตร์ เป็นสุนทรียศาสตร์ชาติพันธุ์วิทยา หรือมานุษยวิทยา

ดังนั้น กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงควรพัฒนา ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาเป็นหลัก ที่จะรวมประเพณีท้องถิ่น และมีการสร้างกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่แสดงถึงเอกลักษณ์เพื่อให้เกิดอัตลักษณ์ในแหล่งท่องเที่ยวสอดคล้องกับ (Mike Robinson & David Picard, 2006) ที่เสนอว่ากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการและการอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดความสุขสบายในการเดินทาง และสร้างความประทับใจการบริการ และการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวโดยจะมีผลต่อการดึงดูดนักท่องเที่ยวต่อไปด้วยการบูรณาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนด้วยการให้ภาคเอกชนที่เข้ามารองรับมีปริมาณมากพอ สอดคล้องกับ McIntosh & Goeldner, 2000) เสนอว่าการท่องเที่ยวธุรกิจบริการซึ่งทำหน้าที่จัดหาสินค้าและบริการต่างๆ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ การคมนาคมขนส่ง ที่พักแรม ร้านอาหารและภัตตาคาร บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ร้านขายของที่ระลึกและขายสินค้าพื้นเมือง ให้แก่นักท่องเที่ยวซึ่งผลประโยชน์ที่ได้รับจากการให้บริการคือ “ค่าบริการ” ที่นักท่องเที่ยวจ่ายให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจและโน้มน้าวใจให้คล้อยตาม อันจะนำไปสู่การระดมให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม จนในที่สุดก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงการกระทำ และสามารถดำรงไว้ซึ่งพฤติกรรมที่ต้องการนั้น ๆ อีกด้วย รวมทั้งการให้บริการที่มีความสอดคล้องกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย มีประสิทธิภาพกับความต้องการของกลุ่มผู้ใช้บริการ เช่น สร้างความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการท่องเที่ยว ที่พักแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก บริษัทนำเที่ยวท้องถิ่น และสร้างโอกาสในการติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงกับประเทศ

ต่าง ๆ เพื่อการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ซึ่งมีความได้เปรียบ เช่นมีความพร้อมทางด้านท่าอากาศยานนานาชาติ มีถนน ทำให้มีโอกาสในการติดต่อและขยายตัวทางการท่องเที่ยว แนวโน้มการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่เน้นในเรื่องการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และความปลอดภัยทางร่างกาย และทรัพย์สิน และความพึงพอใจจากการใช้บริการที่มีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวซึ่งจากการที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้สร้างรายได้อย่างมากมหาศาลให้กับประเทศไทย จึงทำให้รัฐบาลได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในทุก ๆ ด้าน อีกทั้งยังมีแนวโน้มการขยายตัวของธุรกิจเพิ่มขึ้นโดยตลอด ทำให้มีการแข่งขันกันสูง ในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้ง จะต้องพิจารณาถึงด้านความร่วมมือจากองค์การทั้งภาครัฐ และเอกชนหรือองค์การอิสระที่ไม่หวังผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ และการพัฒนาต้องเป็นเรื่องของการผสมผสานสินค้า และบริการต่างชนิดกัน สอดคล้องกับ Weaver (2000) เสนอว่าการท่องเที่ยวจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ นั้นที่สำคัญได้แก่สิ่งดึงดูดใจ จากสถานที่ (Sites) ที่อาจเกิดจากธรรมชาติสร้างหรือมนุษย์สร้างขึ้น สิ่งอำนวยความสะดวกที่ทำให้ นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาถึงสถานที่ได้รวดเร็ว ปลอดภัย และสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องมีระบบขนส่งเส้นทาง พาหนะ สถานี และผู้ประกอบการขนส่งที่มีวัตถุประสงค์ในการลำเลียงคนหรือสิ่งของไปยังจุดหมายปลายทาง รวมทั้งการใช้สื่อในการเผยแพร่ และให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวจึงมีความจำเป็นเป็นอย่างมากที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติ เพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกตามความต้องการของตน การเลือกใช้สื่อในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของนักท่องเที่ยวเช่น สื่อจากอินเทอร์เน็ต และสื่อจากนิตยสาร/วารสารท่องเที่ยวจะได้รับความนิยมสูงสุดตามลำดับ อีกทั้งการพูดคุยใน สื่อสังคมออนไลน์ จะเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันระหว่างกลุ่มเพื่อนมากที่สุด ซึ่งทำให้ทราบว่า นักท่องเที่ยวนั้นจะมีพฤติกรรมในการเลือกบริโภคสื่ออินเทอร์เน็ต และนิตยสาร/วารสารท่องเที่ยวมากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ และการรับข้อมูลข่าวสารนั้น ส่วนใหญ่จะได้รับข้อมูลต่าง ๆ ผ่านเพื่อนมากกว่าบุคคลอื่น ๆ หากต้องการเลือกสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์หรือต้องการกระจายข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วที่สุดก็ควรที่จะเลือกใช้สื่อผ่านอินเทอร์เน็ต และนิตยสาร/วารสาร

เทคโนโลยีจากโทรศัพท์มือถือซึ่งมีโปรแกรม GPS ที่สามารถบอกระยะทาง และระยะเวลาในการเดินทางได้โดยละเอียด เพียงแค่ค้นหาข้อมูลจากการใช้บริการเชื่อมต่อ

อินเทอร์เน็ตและ Smartphone เพื่อเช็คข้อมูลเรื่องการเดินทาง การใช้บริการค้นหา และบอกตำแหน่งของสถานที่ปลายทาง รวมถึงใช้นำทางเพื่อไปยังสถานที่นั้น ๆ ติดตาม และค้นหาพิกัดเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับ Hui Zhang, Junyi Zhang and Masashi Kuwano (2008) เสนอว่าการคมนาคมขนส่งที่มีความสะดวกสบายจะทำให้มีนักท่องเที่ยวให้ความนิยมที่จะเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น และจะสามารถให้บริการที่สร้างความประทับใจ ให้เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น การที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะเจริญเติบโตได้นั้น หน่วยงานต้องมีความสามารถในการประยุกต์เอาเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการติดต่อสื่อสารที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมในหน่วยงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ยังจะต้องมีการพัฒนา และใช้งบประมาณสูงมากในส่วนของอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ในอนาคตอันใกล้นี้การประยุกต์ใช้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ อีคอมเมิร์ซ ของผู้ประกอบการเอกชนที่มีระบบการชำระเงินในระบบการชำระเงินผ่านบัตรเครดิตหรือการโอนเงินผ่านธนาคาร ที่มีมากขึ้น ทำให้นักท่องเที่ยวสะดวกสบายขึ้น เช่น การจองเข้าพักรีสอร์ท หรือการซื้อตั๋วเครื่องบินผ่านทางอินเทอร์เน็ต ทำให้ลดปัญหาเรื่องการเดินทาง และการจราจรได้มาก

ด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความยั่งยืนจากการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของนครชัยบุรีรัมย์ เพื่อเป็นที่ดึงดูดใจเข้าถึงแหล่ง และอำนวยความสะดวกกับนักท่องเที่ยวในการเข้ามาเที่ยวแล้วสอดคล้องกับ Latkova 2008) เสนอว่าสิ่งที่ดึงดูดใจของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ โบราณคดีและพิพิธภัณฑ์สถานต่างๆ สถาปัตยกรรม สิ่งปลูกสร้าง ผังเมืองรวมถึงซากปรักหักพังของสิ่งปลูกสร้างในอดีต ศิลปหัตถกรรม ประติมากรรม ประเพณี และเทศกาลต่างๆ การแสดง ละคร ภาพยนตร์ มหรสพต่างๆ ภาษาและวรรณกรรม ประเพณีและความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับศาสนา และ วัฒนธรรมเก่าแก่โบราณ วัฒนธรรมพื้นบ้าน หรือวัฒนธรรมย่อยเพราะธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการและสร้างความประทับใจ

การบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมแนวทางการดำเนินงานพัฒนาการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์ โดยการปรับปรุงสาธารณูปโภคและสาธารณูปการหลัก สภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ ปรับปรุงชุมชน รื้อย้าย และปรับปรุงการใช้ประโยชน์ที่ดินและดำรงคุณค่า และเอกลักษณ์อันโดดเด่น

เพื่อให้บริการทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งต้องใช้การประสานงานที่ดี จากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และชุมชน ทำให้เกิดการประสานงาน การเข้าใจในระบบงาน และความสำคัญของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญจึงทำให้เกิดเอกภาพในการบริหารที่มีความชัดเจนทั้ง บทบาท กำลังคนและงบประมาณ ที่มีการจัดทำแผนแม่บทร่วมกัน ที่ผ่านมาหน่วยงานภาครัฐจะเป็นฝ่ายดำเนินงาน จัดทำแผนแม่บทจากภาคเอกชนหรือประชาคมคนในชุมชน ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมหรือความเข้าใจกับชาวบ้าน สังคม ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาร่วมคิดร่วมในการจัดทำร่วมกันดังนั้นการบริหารจัดการการท่องเที่ยวจะช่วยส่งเสริมศักยภาพอย่างแท้จริง ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องหาแนวทางในการดำเนินการแก้ไขเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและเป้าหมาย การรวบรวมสาเหตุของปัญหา และวิเคราะห์แนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งควรมีการบูรณาการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดนำมาปฏิบัติการโดยเฉพาะในด้านการตลาดของการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์ โดยให้ความสำคัญกับทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้ เช่น ความมีชื่อเสียงในเชิงประวัติศาสตร์ มาทำ Branding และทำการประชาสัมพันธ์ให้ต่อเนื่องในระยะยาว เพื่อยกระดับสินค้าและบริการให้ขึ้นสู่ระดับมาตรฐาน และสร้างความโดดเด่นเพื่อให้ Brand Image เป็นที่จดจำของนักท่องเที่ยวซึ่งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนในชุมชนและนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะมีความแตกต่างกัน โดยหน่วยงานภาครัฐจะมีความกังวลต่อสิ่งที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวที่จะส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวให้มีความพึงพอใจต่อการจัดการท่องเที่ยว แต่ขณะเดียวกันก็ตระหนักถึงเรื่องการควมมีมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ และวิถีชีวิตของชาวบ้านควบคู่กันไป เนื่องจากหากชาวบ้านไม่มีการอนุรักษ์หรือหวงแหนพื้นที่ที่มีการบุกรุกทำลายสภาพภูมิทัศน์ของพื้นที่ เช่น การทิ้งขยะในแม่น้ำลำคลอง หรือวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่เปลี่ยนไป อาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องมีการวางแผนเพื่อการอนุรักษ์และทำความเข้าใจต่อชาวบ้านในพื้นที่รวมถึงนักท่องเที่ยว ด้วย แสดงให้เห็นว่าด้านแหล่งท่องเที่ยว การปกป้องรักษา ด้านการมีส่วนร่วม และการบริหารพัฒนายังอยู่ในระดับดี และหากมีแผนการอนุรักษ์ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมยังอยู่ในระดับที่ดี และปรับปรุงต่อไป จะส่งผลให้การท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรัมย์จะเป็นไปอย่างยั่งยืน

ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวจากรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์ จากทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับโบราณสถานที่เป็นเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ในพื้นที่ มีความโดดเด่นทางด้านศาสนา มีวัดวาอารามต่างๆ มีพระวิหารและพระเจดีย์ที่สวยงาม มีองค์พระพุทธรูปที่ได้รับการปฏิสังขรณ์ใหม่เป็นเมืองโบราณสถาน โบราณวัตถุที่เก่าแก่มากมีสภาพแวดล้อม และภูมิทัศน์ที่สวยงาม สร้างความมีชื่อเสียงในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ที่ควรมีการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักของการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ด้านกิจกรรมตามเทศกาล มหกรรมงานประเพณีใน แหล่งท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์ เป็นกิจกรรมเทศกาลงานประเพณีหลัก ส่วนทรัพยากรท่องเที่ยวเทศกาลงานประเพณี ได้แก่ ประเพณีลอยกระทง และงานประเพณีสงกรานต์ ซึ่งจะพัฒนาการประชาสัมพันธ์ โฆษณาและเผยแพร่ในด้านการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญโดยภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน สอดคล้องกับสุดชีวัน นันทวัน ณ อุทยา (2552) ศึกษาเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่โดยผลการศึกษาได้พบ แนวทางการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญคือการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว และเปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการประเมิน และมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มากขึ้น ที่ชุมชนพึงจะได้รับคุณภาพชีวิต ความมั่นคงทางสังคม ความงามทางศิลปวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ มีการลงทุนที่ต่ำแต่ให้ผลตอบแทนสูง ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่อยู่ที่กิจกรรมการตลาด ส่วนผลตอบแทน ยังสามารถสร้างงาน และรายได้ ซึ่งส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นภาคสนับสนุน และนำเสนอสินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว จึงควรมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นอกจากนั้นภาครัฐควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อนำมาพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของนครชัยบุรีรินทร์ ให้มากขึ้น สอดคล้องกับ Charles, Goeldner & Brent (2006) เสนอว่ารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวต้องใช้กลยุทธ์ที่จะผสมผสาน

กลมกลืนกันระหว่างการอนุรักษ์ และต้องเป็นการทำธุรกิจท่องเที่ยวที่มีเป้าหมายชัดเจนเหมาะสมซึ่งในอนาคตภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และต้องเข้ามาควบคุมดูแลในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เช่น การปรับปรุง และจัดระเบียบร้านค้าที่อยู่ในบริเวณที่หน่วยงานภาครัฐ จัดสรรให้ ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว มีเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาเส้นทางและแผนผังต่าง ๆ บริเวณโบราณสถานให้มากขึ้น ซึ่งการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางประวัติศาสตร์ศาสนสถาน เช่น วัดหรือสถานที่สำคัญ ๆ ความสวยงามศิลปวัฒนธรรม และศาสนาเป็นการมุ่งมั่นในการเดินทางเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นอื่น ๆ ที่น่าสนใจเช่นเพื่อนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ควรมีการควบคุมภายในโบราณสถาน โดยไม่ควรมีการกำหนดจำนวนเงินในการซื้อดอกไม้ไหว้พระเนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ควรเคารพ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันสนับสนุนอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยเรื่องการแต่งกายกับเยาวชนหรือคนรุ่นใหม่ เพื่อการสร้างเสน่ห์ และเอกลักษณ์ของประเทศไทย

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งต้องมีการพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของนครชัยบุรีรินทร์ ต้องมุ่งไปสู่การพัฒนาทางการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนของแหล่งโบราณสถาน ที่ถือเป็นการดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ทางสถาปัตยกรรม วิศวกรรม ให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเศรัฐบาลจึงกำหนดนโยบาย โดยเน้นในเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการบริการด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องซึ่งการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์อย่างยั่งยืน จะมีรูปแบบ และกิจกรรมที่จะสามารถดำรงอยู่ได้หากมีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมอย่างสม่ำเสมอซึ่งการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจท่องเที่ยวให้สร้างรายได้เพิ่มขึ้นต้องเน้นการพัฒนากิจกรรมที่สร้างมูลค่าคุณค่า และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความสมดุล และยั่งยืนมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวตลอดจนปัจจัยสนับสนุนให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากลฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพสร้างความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์ทรัพยากรท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สังคม และวิถีชีวิตของชุมชนเตรียมความพร้อมของภาคบริการให้มีความพร้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงและทรัพยากรการท่องเที่ยวยังคงรักษาความดึงดูดใจไว้ได้ไม่เสื่อม

คล้ายธุรกิจบริการที่มีผลกำไรแต่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การให้บริการอยู่เสมอก็ตามผลกระทบจะต้องไม่เกิดขึ้นหรือหากมีต้องเป็นผลกระทบที่น้อยที่สุดโดยอาจใช้เอกลักษณ์เด่นเฉพาะตัวเป็นหลัก รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นและมีเรื่องราวความเป็นมาที่สำคัญ ถือเป็นแหล่งที่มีคุณค่าในระดับโลก เพื่อส่งเสริมความยั่งยืน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานและประชาคมต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชนและชุมชน สอดคล้องกับวโรกาสพระราชบัญญัติ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยพบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต้องมีกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยว โดยกระจายการบริหารจัดการสู่ท้องถิ่นมากที่สุด ในรูปแบบการบูรณาการและมีการแบ่งปันผลประโยชน์ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีความปลอดภัยเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและประสงค์จะมาเที่ยวซ้ำอีกโดยนำศักยภาพด้านสถานที่ทางธรรมชาติหรือวัฒนธรรมซึ่งเป็นจุดแข็งมาเป็นแรงดึงดูดใจ พร้อมสร้างจุดแข็งใหม่มาเสริม ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มีการดำเนินการในลักษณะของเครือข่ายประสานงานกับหน่วยงานอื่น และการแบ่งปันให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำมาพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้มีจิตสำนึกในการให้บริการอย่างมีคุณภาพและยุติธรรม ผู้ประกอบการท่องเที่ยวควรส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยกำหนดราคามาตรฐาน มีการบริการที่ประทับใจและนำเสนอในข้อมูลที่ถูกต้อง

การท่องเที่ยวในนครชัยบุรีรัมย์ มีวัฒนธรรม เทศกาล มหกรรม งานประเพณี กิจกรรมการท่องเที่ยว การบริการการท่องเที่ยว ที่ได้รับความสนใจทั้งทั่วทัศน์ บรรยายกาศยามเย็นริมและต้นไม้น้อยใหญ่และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับความสนใจ เป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ควรมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง มีความเป็นธรรมชาติหรือมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ และประเพณีบางอย่างที่ได้มีปฏิบัติสืบต่อกัน เช่น ประเพณีฮีตสิบสองคองสิบสี่ ประเพณีบุญหลวง ประเพณีสงกรานต์ รดน้ำดำหัว เป็นต้น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีความเพียงพอ ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวให้องค์การบริหารส่วนตำบลในท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในช่วยกันในการปรับปรุงเส้นทางเดินทางให้มีสะดวก และความปลอดภัยมากขึ้น อีกทั้งมีการจัดทำป้ายบอกระยะทางที่มองเห็นได้ชัดเจน เข้าใจง่ายและควรให้ประชาชนในชุมชนเป็นแกนนำสำคัญในการจัดอำนวยความสะดวกต่อการเดินทางเข้าถึงยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้นักท่องเที่ยว เป็นต้น

สิ่งอำนวยความสะดวกภายในนครชัยบุรีรัมย์ ด้านการเข้า

ถึงแหล่งท่องเที่ยวระบบคมนาคม การสื่อสาร และสาธารณูปโภค ป้ายบอกทางชัดเจนไปยังแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึงสะดวกมีระบบถนน มีบริการนั่งรถชมเมือง และจักรยานในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว มีภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านเครื่องดื่มในบริเวณที่เหมาะสม มีร้านขายของที่ระลึก และหนังสือของแหล่งท่องเที่ยว มีพื้นที่สีเขียวพื้นที่ธรรมชาติ และแม่น้ำลำคลอง มีศูนย์ข้อมูลและการสื่อความหมาย มีป้ายบอกทางเวลาเปิด-ปิด มีป้ายสื่อความหมายที่ชัดเจนในแต่ละพื้นที่ของโบราณสถาน มีการแนะนำเส้นทางเดินทางภายในโบราณสถาน มีการปรับปรุงและอนุรักษ์ภูมิทัศน์ในโบราณสถาน ที่มีการป้องกันการก่อสร้างตึกสมัยใหม่รอบ ๆ โบราณสถานซึ่งจะทำลายภูมิทัศน์มากมีการปลูกต้นไม้จัดพื้นที่ให้ร่มรื่นโดยไม่บดบังโบราณสถานมีการจัดบุคลากรเดินตรวจสอบความปลอดภัยมากจัดทำป้ายเตือนจุดอันตรายได้แก่ทางเดินต่างระดับ บันไดสูงชัน และมีจุดรับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายของนักท่องเที่ยว มีป้ายเตือนนักท่องเที่ยวให้เคารพโบราณสถาน มีการควบคุมไม่ให้นักท่องเที่ยวป็นาย ชีตเขียน และทำลายโบราณสถาน มีบริการติดตามของสูญหายของนักท่องเที่ยว ทำให้นักชื้อบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นเมืองที่มีโบราณสถานเก่าแก่ ทรงคุณค่ายังคงมีความได้เปรียบในการพัฒนา และปรับปรุงการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต ที่จะช่วยการพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์ที่ยั่งยืนโดยประชาชนในชุมชนให้มีความภาคภูมิใจที่จะอนุรักษ์สถานที่ อาคาร สิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม และวัฒนธรรม เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประชาชนชาวไทยและชาวโลกสืบต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมการท่องเที่ยว. (2552). รายงานการวิจัยเรื่องข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

_____. (2559). สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทย ปี 2558. เข้าถึงเมื่อ 13 ตุลาคม พ.ศ.2559 จาก <http://www.tourism.go.th/home/details/11/221/24710>

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2558). ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว 2557-2561. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.

กิตติศักดิ์สมสุข. (2554). รายได้ของนักท่องเที่ยวส่วนผลต่อการกำหนดระยะเวลาในการท่องเที่ยวและการกำหนดรูปแบบของการเดินทาง. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

เฉลิมชัยโฆสิตพิพัฒน์. (2554). การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง.

ฉันทชววรรณอม. (2552). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สามลดา. (วิทยาการจัดการอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ฐานเศรษฐกิจ. (2559). ท่องเที่ยวไทยปี 58 ทำสถิติใหม่ โกยรายได้ทะลุเป้า 2.23 ล้านล้าน. เข้าถึงเมื่อ 13 ตุลาคม พ.ศ.2559 จาก <http://www.thansettakij.com>

บุญเลิศจิตตั้งวัฒนา. (2552). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วรินทร์ธรรสารสมบัติ. 2556. ความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชนและชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว.

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. (2555). มนต์เสน่ห์แห่งนครชัยบุรีรัมย์.

กรุงเทพมหานคร : ธรรมะอินเทรนด์

_____. (2559). แผนงานกลุ่มจังหวัด. วันที่ทำการสืบค้น 13 ตุลาคม พ.ศ.2559 จาก <http://www.osmnortheast-s1.moi.go.th/>

สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2559). รายงานประจำปีสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2558.

กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์

สุดชีวันนันทวันนอยุทธยา. (2552). การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง.

ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตเศรษฐศาสตร์การเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Charles, R. Goeldner, J.R. Brent, R. (2006). *Tourism, Practice, Philosophies*. 10th eds. New York: John Wiley & Sons, Inc.

Hui Zhang, Junyi Zhang and Masashi Kuwano. (2008). An integrated model of tourists' time use and expenditure behaviour with self-selection based on a fully nested Archimedean copula function.

Tourism Management 2015 p.1-12.

Latkova, P. (2008). *An Examination of Factors Predicting Residents' Support For Tourism Development*. New York: McGraw-Hill.

Mike Robinson & David Picard. (2006). *Tourism, Culture and Sustainable Development*. Programme "Culture, tourism, development" Division of cultural policies and intercultural dialogue Sector, UNESCO.

McIntosh, R. W., & Goeldner, C. R. (2000). *Tourism: Principles, practices, philosophies* 4th ed New York: John Wiley & Sons.

Weaver, D.B. (2000). *Tourism Management*. Australia: John Wiley & Sons Ltd.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics : An Introduction Analysis*. 3rd ed. New York: Harper & Row Publishers.

